

ΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΔΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια του «Κόμητος Μοντεχρήστου»)

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

‘Ο Σάν-Πέτρο, αν κ’ ήθελε να φανή γαλήνιος, δεν μπόρεσε να μη σφίξει κρυφά και με λύσσα, τὰ δόντια του. Κ’ είπε, η μάλλον σφύριξε σαν φειδί:

—Γιὰ τὸ λόγο, ὅτι ἀγαπάτε τὴ Λουκιόλα!

—Καὶ ποῦς σὰς ἐμποδίζει νὰ τὴν ἀγαπάτε κι’ εἰσεῖς ἢ κι’ ὁ καθένας;

—Ναί, ἀλλὰ σὰς ἀγαπάει κι’ ἐκεῖνη!

—‘Αλήθεια;... Μοῦ τὸ θεοαἰώνετε αὐτὸ;... Μὰ μεν κάνετε τρισευχαιζόμενον λοιπόν, ἀγαπητὴ κόμη! σάρκασε ὁ μαρκήσιος ‘Ασλίττα.

—Προσέξτε, μαρκήσιε! μοῦγκρισε πυχτὰ, ὁ κόμης. ‘Αφήστε τὰ εἰρωνικά αὐτὰ κερφωητά. Εἶ ἔ θ α !... Κι’ ἐκεῖνο πού εἶδα, μὲ πείθει ἄτι... —

—Μὰ τί εἶδατε, λοιπόν; ξανάπε μὲ τὸν ἴδιον σαρκασμὸ ὁ μαρκήσιος.

‘Ο Σάν-Πέτρο, μὲ τὸ φρικάλου πρόσωπό του παραμορφωμένο ἀπὸ λύσσα και μανία, ἔσκυψε περισσότερο κ’ εἶπε:

—Δὲν ξέρω τί εἶδα, μαρκήσιε!... Αὐτὸ πού ξέρω ἄλλως, εἶνε ὅτι εἶσαι συνωμότης!... Κάνεις τὸ φίλο τῶν Αὐστριακῶν, γιὰ νὰ τοὺς κατασκοπεύης καλύτερα και γιὰ νὰ κοιμίζης τίς ὑποφίες τοὺς!... Καὶ ξέρω ἐπίσης, ὅτι ἐδῶ στὸ Μιλάνο ὑπάρχουν φυλακῆς, ὅπου οἱ Αὐστριακοὶ κλείνουν τοὺς συνωμότες, τοὺς ψήνουν ζωντανούς και τοὺς σπάζουν τὰ κόκκαλα τῶν μελῶν τους, γιὰ νὰ τοὺς ἀναγκάσουν ν’ ἀποκαλύψουν τοὺς συνωμότης των!...

Εἶχαν φθάσει ἤδη μπρὸς στὸ θεωρεῖο τοῦ μαρκησίου ‘Ασλίττα. ‘Ο μαρκήσιος, χωρὶς καν νὰ ταραχθῇ ἀπ’ τὴν κρυφὴ ἀπειλὴ τῶν φράσεων τοῦ κόμητος, προχώρησε ἕνα θῆμα, ἀνοίξε τὴν πόρτα τοῦ θεωρείου του και μὲ τὴν ἴδια ἀπειλὴ στὸν τόνο τῆς φωνῆς του, εἶπε:

—Περάστε, κύριε κόμη... Σὰς προσφέρω μεθ’ ἑσῶς στὸ θεωρεῖο μου... ‘Αλλὰ σὰς κάνω συγχρόνως και τὴν ἐξῆς προειδοποίηση: ‘Ότι ὑπάρχουν ἐπίσης στὸ Μιλάνο μερικὲς ἀγνωστες γωνίες, σὲ κήπους ἐρημικούς και σὲ σκοτεινὰ σοκκάκια... Καὶ σ’ αὐτὲς τίς γωνίες, τουφεκίζονται κρυφὰ ὅσοι ‘Ιταλοὶ πουλοῦν τὴν πατρίδα τους στοὺς ξένους!

‘Ο Σάν-Πέτρο σκίρτησε ἀπὸ μυστικὸ τρόπο. Δὲν θῆρκε τίποτα ν’ ἀποκριθῇ. Μῆπκε πρῶτος στὸ θεωρεῖο. ‘Ο μαρκήσιος, κλείνοντας τὴν πόρτα, κάθισε πλάι του βουθὸς κι’ ἄρχισαν νὰ παρακολουθοῦν τὴν παράστασι...

Ποῖος ἦταν λοιπὸν αὐτὸς ὁ κόμης Σάν-Πέτρο;... ‘Απὸ ποῖο μέρος τῆς ‘Ιταλίας καταγόταν;... Ποιοὶ ἦσαν οἱ πρόγονοί του και ποῖος ἦταν ὁ τίτλος τους;

Κανένας δὲν ἔξερε... Κανένας δὲν μπορούσε νὰ δώσῃ ὀριστικὴ ἐξήγησι, σ’ αὐτὲς τίς ἄποριες...

‘Ήξεραν ὅμως ὅλοι, ὅτι ὁ κόμης Σάν-Πέτρο ἦταν ἕνα τυφλὸ ὄργανο, ἕνα διαμορφωμένο τοῦ μισητοῦ Αὐστριακοῦ τυράννου Ραδέτοκι... Σ’ ὅλα τὰ σῶματα τῶν πατριωτῶν Μιλανέζων, τὸ ὄνομα τοῦ Σάν-Πέτρο ἦταν συνώνυμο μὲ τὴν ‘Ατιμία, μὲ τὴν προδοσία και μὲ τὰ φρικτὰ θασαστηρίων τῶν ‘Ιταλῶν πατριωτῶν, ἀπ’ τοὺς Αὐστριακούς κατακτητῆς...

‘Ιταλὸς ὁ κόμης Σάν-Πέτρο, θεωροῦσε τιμὴ του νὰ ἀπεχθάνεται τοὺς ‘Ιταλοὺς, και νὰ τοὺς κατατρέχῃ ὅσο μπορούσε περισσότερο!...

Μὰ ἦταν, ἄραγε, κ’ ‘Ιταλός;

‘Ὡστόσο, ἦταν πλούσιος... Πλουσιώτατος, μάλιστα, κα’ ἐώθεσε ἄρθρον χρημῆματα και ζούσε μεγὰ λομπρεπιστάτη, πολυτελεστὴ ζωῆ... Σωστὰ!...

‘Υπάρχουν ὑπηρεσίες, προπάντων ἢ ἀτιμικῆ ἢ προδοτικῆς, ἢ ὁποῖες ἀνταμειβόνται πλουσιοπάροχα ἀπ’ τοὺς ἐχθρούς τῆς πατρίδος. Κι’ ὁ Σάν-Πέτρο θὰ εἶχε παράσχει, φαίνε-

ται, πάρα πολλὲς τέτοιες ὑπηρεσίες στοὺς Αὐστριακούς. ‘Εδῶ και δύο μῆνες τώρα, ὁ κόμης κυνηγοῦσε τὴ Λουκιόλα, μὲ τυφλὸ ἐρωτικὸ πάθος... ‘Εκεῖνη ὅμως, ἀηδιάζοντας τὸν κρυφὰ και φανερά, ἀδιὰφόρησε ἐντελῶς. Γι’ αὐτὸ και ἡ λύσσα τοῦ κόμητος, ἐναντιὸν τοῦ μαρκησίου ‘Ασλίττα: ‘Ο μαρκήσιος ἦταν ὁ εὐτυχῆς ἀντίζηλός του στὴν καρδιά τῆς θελκτικῆς πρωταγωνίστριας!

‘Απὸ ἐβδομάδες τώρα, εἶχε μαυτίσει τὴν ἀμοιβαία λατρεία τοῦ ‘Ασλίττα και τῆς Λουκιόλας, ὁ κόμης Σάν-Πέτρο. Κι’ ἀποφάσισε νὰ καταστρέψῃ τὸν ‘Ασλίττα: Θὰ τὸν πρόβεινε—μὲ ἀπτεῖς ἀποδείξεις—στὸ «Μυστικὸ Συνωμωτικὸ Κομιτάτο» τῶν ‘Ιταλῶν πατριωτῶν, ὡς «πολυήμενος» στοὺς Αὐστριακούς!

‘Ήταν προδότης, βέβαια, κι’ ὁ κόμης. ‘Αλλὰ οἱ Αὐστριακοὶ τὸν φρουροῦσαν πιστὰ, κ’ οἱ ‘Ιταλοὶ δὲν εἶχαν κατορθῶσαι νὰ τὸν ἐξοντώσουν ἀκόμη.

‘Αλλὰ θ’ ἀποδεικνυε, ὅτι ἦταν ἐπίσης προδότης κι’ ὁ ‘Ασλίττα. Κι’ αὐτὸν εὐκόλα θὰ τὸν δολοφονοῦσαν οἱ ‘Ιταλοὶ: Γιατὶ ὁ ‘Ασλίττα ἦταν εὐνοούμενος, βέβαια, τῶν Αὐστριακῶν, ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχε ζητήσει τὴν συνδρομὴν τους και τὴν φρονησί του!

‘Αρχισε λοιπὸν νὰ κατασκοπεύῃ ἐπιμονῶς, τὰ διαβήματα και τίς πράξεις τοῦ μαρκησίου. Τὸν ἔβλεπε νὰ συναλλάτῃ διαρκῶς μὲ Αὐστριακούς, νὰ εἶνε ὁ εὐνοούμενος τοῦ Ραδέτοκι, νὰ μὴ λείπῃ ἀπὸ καμμιὰ Αὐστριακὴ δεξίωσι...

‘Ὡστόσο καμμιὰ ἀπὴ ἀπόδειξι γιὰ τὴν προδοσία του δὲν ἔπληρχε: Στὴν ἐπιφάνεια μονάχα, ἦταν προδότης ὁ μαρκήσιος!

Κι’ ὁ κόμης Σάν-Πέτρο, μὲ τὸ ἐνστικτο τοῦ χαμηροῦς κατασκοπού, μάντεψε ἐπιτέλους τὸ διπλὸ τρομερὸ παιχνίδι, τὸ ὁποῖο μὲ τὴν μαεστρία ἐπαῖξε ὁ ἀντίζηλός του: Ναί, ὁ μαρκήσιος ‘Ασλίττα ἦταν ἕνας φλογερός ‘Ιταλὸς πατριώτης, ὁ ὁποῖος θυσιάζε μὲ αὐταπάρνησι τὴ δημοτικότητά του, ὁ ὁποῖος προτιμοῦσε τὴν περιφρόνησι και τοὺς θασασμούς κενόνομας τῆς ὀργῆς τοῦ πολλοῦ ἀπαιτούμε, γιὰ νὰ ἐξυπηρετῇ καλύτερα τὰ ἱερά ἀπελευθερωτικὰ σγῆδια τῆς πατρίδος του!

Και μονάχα ὁ ἀνώτατος ἀρχηγὸς τῶν ‘Ιταλῶν συνωμωτῶν ἦσαν μνημένοι στὴν εὐγενετικὴ πραγματικότητα και στὸν εἰγυκνικὸ ρόλο τοῦ ‘Ασλίττα, ὁ ὁποῖος ἦταν κι’ αὐτὸς ἕνας ἀπ’ τοὺς σημαντικωτέρους ἀρχηγούς τοῦ Κομιτάτου...

‘Ὡ, τὰ μάντεψε ὅλα αὐτὰ, ὁ ἀχρεῖος κόμης Σάν-Πέτρο... Κι’ ἀφοῦ δὲν μπόρεσε νὰ ἐξοντώσῃ τὸν ἀντίζηλό του μὲ τοὺς ‘Ιταλοὺς—γιατὶ ὅλες ἡ ἀνώμυες καταγγελίες του πρὸς τὸ Κομιτάτο, ριχνόντουσαν στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων, φυσικὰ—σκέφτηκε νὰ τὸν ἐξοντώσῃ μὲ τοὺς Αὐστριακούς.

Πῶς ὅμως θὰ γινόταν αὐτὸ;... Οἱ Αὐστριακοὶ νόμιζαν γιὰ ἀφασωμένο ὄργανο τοῦ τὸν μαρκησίου ‘Ασλίττα. Εἶχε πάρα πολλὲς συμπαθεῖες στοὺς κύκλους των ὁ μαρκήσιος κι’ ὁ ‘Αντιβασιλεὺς ἦταν στενὸς τὸν φίλος!... Πῶς θάπασιαν τόπο λοιπὸν ἡ καταγγελίες τοῦ Σάν-Πέτρο, ἀν δὲν βασιζόντουσαν σὲ ἀποδείξεις φανερέ;

‘Αιμηγανόσε λοιπὸν, ὁ ἀχρεῖος κόμης. ‘Εμπρεπε ὅμως, μὲ κάθε θυσία, νὰ ἐξοντωθῇ ὁ εὐτυχῆς ἀντίζηλός του. Τὸν λάτρευε ἡ Λουκιόλα και ἔμπρεπε νὰ πληρώσῃ μὲ τὸ αἷμα του αὐτὴ τὴ λαιτρεία τῆς!

Και στῆναξε, ὁ κόμης, Λάτρευε κι’ αὐτὸς μὲ σφοδρὸ πάθος τὴ θελκτικὴ πρωταγωνίστρια. Εἶχε ἀγρυπνήσει ὀλοκληρῶς νύχτες, μαρτυρικῆς, θασαστικῆς, δειροπολιτῆς και σχεδιάζοντας πῶς νὰ κερδίσῃ τὴν ἀγάπῃ τῆς.

Και μοῦγκριζε συχνὰ, μέσα του:

—Αὐτὴ ἡ γυναῖκα, μοιάζει μὲ μιὰ ἄλλη γοητευτικὴ γυναῖκα!... ‘Εκεῖνη ἢ ἄλλῃ, μοῦ ἐξέφυγε!... Αὐτὴ ὅμως, ἡ Λουκιόλα αὐτὴ δὲν θὰ μοῦ ἐξέφύνη!... Τὴ θέλω!... Τὴν ποθῶ... Τὴ διψῶ!...

Τὴν ἔβλεπε και τώρα πάλι, πῶς γοητευτικῆ, σωστὸ χάσμα

ματιών, άπάνω στη σκηνή... Κ' ή ίδιες βασανιστικές σκέψεις χοροπηδούσαν στο μυαλό του και τόν τυφλώναν...

Σε μία στιγμή, ό μαρκήσιος 'Ασλίττα θύηκε άπ' τό θεωρείο του και κατέβηκε στην πλατεία.

Με έκαιφική άπόφαση ό κόμης Σάν-Πέτρο, μόλις έμεινε μόνος, τυνάχτηκε θρόνος. Άπαισιο χαμόγελο παρμιόρφωσε τό πρόσωπό του. Βγήκε κι' αυτός άπ' τό θεωρείο του και τραβήξε τρίς τό θεωρείο όπου θρισκόταν—ός αντιπρόσωπος τής 'Ανωτάτης Διοικήσεως—ό ύπασιπτής του 'Αντιβασιλέως...

Τή στιγμή εκείνη, τό πλήθος χειροκροτούσε με άπερίγραπτο ένθουσιασμό τή Λουκιόλα... Μυημένοι όλοι εκείνοι σί φλογεροί! 'Ιταλοί πατριώται, δέν χειροκροτούσαν μόνονά τήν άπαράμιλλη καλλιτέχινδα Λουκιόλα, αλλά και τόν « Άγγελο τής ύπόδουλής πατρίδος » των, προσωποποιημένον στη θεακτική μορφή τής και φοληρασμένον στην φιλοπάτριδα ψυχή τής: Ναι, ή Λουκιόλα ήταν ή ψυχή τής συναμοσίας και τό άγνό σύμβολο τής 'Ελευθερίας, γιά όλους έκείνους τούς ύποδουλούς συναμοσίαι!

Τά χειροκροτήματα έπαψαν έκαιφικά, γιαι ή καλλιτέχινδα τραγουδούσε τώρα μία μελωδική μονωδία τού έργου...

Τήν ίδια αυτή στιγμή, έσοκβε στο αύτι του ύπασιπτού κι' ό κόμης Σάν-Πέτρο και τού μισήροσ:

—'Εξοχώτατε!... 'Εχω νά σας καταγγείλω έναν επικίνδυνο πρόδοτη...

—Κι' άλλον... είπε ό ύπασιπτής με άχνό χαμόγελο, στο ό ποίο εχοχώριζε και μία κρυφή άσβια και περιφρόνησι. 'Ανεξάντλητες είνε ή καταγγελίες σας, τελοσπάντων!

Ό Σάν-Πέτρο δάγκασε τά χείλη του, 'Ωστόσο, ύποκλήθηκε με γαιέρπεια, και ξανάπε παραπονητικά:

—'Χωστε δέν άρέσει στην εχοχώριτά σας, ό ζήλος μου πρός τά συμφέροντα τού αυτοκράτορος σας;

—'Οχι δά!... βιάστηκε ν' άποκριθ ή ύπασιπτής. Ποιός σας είπε ένα τέτοιο πράγμα, κύριε κόμη!... Μονάχα, περιμένετε λίγο, σας παρακαλώ, όσο νά τελειώσω τό τραγούδι τής ή πρωταγωνίστρια... Και τότε, μου λέτε έλευθερα, ότι εχετε νά μου πείτε!

Πραγματικά, δόλοκληρο τό άκροατήριο, καταταγευμένο, κρεμόταν άπ' τά χείλη τής άηδονόλαλης ήθοποιού... 'Η μελωδία τού τραγουδιού τής κ' ή ύπέροχος νότες τής φωνής τής μάγευαν κυριολεκτικώς όλο τό έκλεκτό έκείνο πλήθος: 'Ηταν μία γόσσοα, ήταν ή Σειρήνα, ήταν ή Κίρκη τής 'Ελληνικής Μυθολογίας...

'Ωστόσο, συνέβαινε κάτι—τή στιγμή εκείνη—τό όποιο κανένας άπ' τούς άνυπόπτους, ή μάλλον τούς γοητευμένους θεατάς δέν πρόσεξε: 'Η Λουκιόλα, τραγουδώντας, είχε στρέψει συγχρόνως τό θλέμμα τής—θλέμμα άλλόκοτης έπιμονής κ' ίκεσίας—πρός τό θεωρείο τού κόμητος Μοντεχρήστου, και τόν κούταζε κατάματα.

Ό κόμης δέν άργησε ν' άντιληφθ ή, τί ζητούσε άπό αυτόν ή Λουκιόλα... Τής έγνεψε άδιόρατα ότι άντελήφθη τό θλέμμα τής, σηκώθηκε κι' άποσύρθηκε λίγο πρός τό βάθος τού θεωρείου του και τήν ξανακούταζε έπιμονα περιμένοντας νά τού δείξει τί ήθελε: 'Η Λουκιόλα τότε, δίνοντας έκφρασι άγανίας στο θλέμμα τής, τό προσήλωσε στο θεωρείο τού ύπασιπτού!

Ό Μοντεχρήστος παρακολούθησε τήν κατ'εύθυνσι τού άνωμώδους έκείνου θλέμματός τής... Κούταζε κι' αυτός πρός τό θεωρείο έκείνου... Και τά φλογερά του μάτια, έλαμπαν, μόλις άντίκρυσε τά ύπουλα ψυθιρόματα τού Σάν-Πέτρο πρός τόν ύπασιπτή τού 'Αντιβασιλέως: Είχε μαντέψει πειά, τί είχε λαχθή μεταξύ τών δύο έκείνων, ό Μοντεχρήστος, γιαι ήξερε καλά και τά πρόσωπα και τά πράγματα και τούς αίσθηματικούς δεσμούς τής Λουκιόλα πρός τόν 'Ασλίττα, καθώς και τό πάθος τού Σάν-Πέτρο γι' αυτή!

Τής έγνεψε και πάλι καθουσιαστικά, ό κόμης Μοντεχρήστος και γύρισε στη θέσι του πλάσ στη αύζυγο του Χαίδα...

'Ανακουφισμένη άνέκραστα ή Λουκιόλα, έξακολούθησε τή μονωδία τής και τήν τελείωσε μέσα στον ένθουσιώδη πανούρηλισμό των θεατών, άπ' τούς όποιους κανένας δέν είχε άντιληφθ ή τό στραπιαίο και κρυφό έκείνο δράμα...

—'Εγινε διάλειμμα.

—'Εξοχώτατε, βιάστηκε νά πη ό Σάν-Πέτρο στον ύπασιπτή, έχω τήν άπόδειξι στα χέρια μου, ότι ό μαρκήσιος 'Ασλίττα κατασκοπέυει!... Προσοπιεία τόν φίλο των 'Αυστριακών, πραγματικά όμως συνομειτέ με τούς 'Ιταλούς!

—Κύριε, έπιτρέψτε μου νά σας πώ, ότι είστε πολύ βιαστικός!

είπε ξερά ό ύπασιπτής. Δέν μπορούσατε νά περιμένετε ως αύριο, γιά νά μου πείτε αυτά τά πράγματα;

—Κι' έμένα, έπιτρέψτε μου, εχοχώτατε, νά σας πώ, ότι τό «άβριος» σημαίνει «πολύ άργά!»

—'Έλος, πέστε μου τί θέλετε άπό μένα; διέκοψε ξερά άκόμη ό ύπασιπτής.

—'Εινε άπλούστατο, αλλά κι' άποτελεσματικώτατο, αύτό που θα συμβουλευίσω στην εχοχώριτά σας! έπέμεινε με χαμερπή έπιμονή ό κόμης Σάν-Πέτρο. Διατάξτε νά συλληφθ ή άμέσως, ό μαρκήσιος 'Ασλίττα... νά οδηγηθ ή στις φυλακές τού φρουρίου... και νά βασανισθ ή σκληρά!... Και τότε, εχοχώτατε, θα ήπτε σε τί πολύτιμες κι' ένδιαφέρουσες όμολογιες θα προθ ή!

—'Αυτή ή Λουκιόλα, ώρισμένως, είνε ένα άληθινό στολίδι τής σκηνής! είπε σαρκαστικά ό ύπασιπτής τού 'Αυστριακού 'Αντιβασιλέως, έπίτηδες μην άπαντώντας στις ότιμες προτάσεις τού Σάν-Πέτρο. Πρέπει με κάθε τρόπο νά τήν πείσουμε, νά ύπογραφή συμβόλαιο παραστάσεών τής στο 'Αυτοκρατορικό θέατρο τής Βιέννης... Πρέπει ή μεγαλειότης του ό αυτοκράτωρ μας νά μή χάσει αύτό τό 'Ιταλικό άθρόνι!... Λοιπόν, τί λέτε, κύριε κόμη!... 'Αφίνουμε ήσυχους τούς συναμοσίους γι' άπόψε, γιά νά σκεφθούμε πώς νά πείσουμε τήν Λουκιόλα!... 'Αναλαβάνετε αύτή τήν άποστολή, άν σας έπιφορτίσω σχετικά!

—'Ποιά άποστολή; ρώτησε πνιγμένος άπό άνίαχηρη λύσσα ό Σάν-Πέτρο.

—'Τήν άποστολή νά πείσετε τή Λουκιόλα, νά ύπογράψ η συμβόλαιο γιά μερικές παραστάσεις τής στη Βιέννη!... 'Ως τώρα έχει άρνηθ ή, ή φιλοπάτρις αυτή 'Ιταλί!

—'Εστω! μούγκρισε πνιχτά ό κόμης. Δόστε έσεις διαταγή, νά συλληφθ ή μαρκήσιος 'Ασλίττα άπόψε, κι' εγώ σας ύποσχομαι νά μήν άρνηθ ή τήν ύπογραφή τής ή Λουκιόλα!

Ό ύπασιπτής εχασε τήν ύπομονη του πειά. Στρατιωτικός αύτός, έστω κι' έχθρός τής 'Ιταλίας, είχε γερές άντιλήψεις πρής άνδρισμού και φιλοπατρίας. Και τό θέαμα ένός 'Ιταλού, πρόδοτου τής πατρίδος τού 'Ιταλίας, τόν άδηίαζε δια και νά έξυπηρετούσε τό συμφέρον τής δικής του πατρίδος, 'Αυστρίας.

Γύρισε λοιπόν άπότομα πρής τόν φριχτό κόμητα και τού είπε με περιφρόνησι:

—'Ποιά σχέσις ύπάρχει, μεταξύ τής συλληψης τού μαρκησιού και τού συμβόλαιου τής ήθοποιού;

'Η μαύρη, καλοχτενισμένη γενειάδα τού κόμητος Σάν-Πέτρο τρεμούλασε. 'Η προσθλιπτική περιφρόνησις τού ύπασιπτού ήταν όλοφάνερη. Μά στά στήθη τού πρόδοτου φουρτούναζε ή άτιμα και τό τυφλό του πάθος και γι' αύτό—με ύπόκοψη φωνή και συγκρατώντας τήν έξοψη—τό άποκρίθηκε:

—'Η Λουκιόλα αγαπάει!... Και

συνεπώς, άν τής ύποσχεθ ή κανένας ότι θα άπελευθερωθ ή ό άγαπημένος τής, ευχάριστως θα ύπογράψ ή τό συμβόλαιο!... Θα είνε μία άτομική σας έπιτυχία αύτό, εχοχώτατε, κι' ό αυτοκράτωρ σας θα τήν έκτιμήσει θεόντως!

—'Λίγο μ' ένδιαφέρει αύτό! είπε ό ύπασιπτής, άνασκήνωντας τούς ώμους του. Ούφ!... 'Αδηίασα πειά, με τήν ύπόθεσι αυτή... Περισσότερο μ' ένδιαφέρουν ή συνομοτικές άποκαλύψεις, στις όποιες ίσως προθ ή ό μαρκήσιος!

Και με μικρό δισταγμό, πρόσθεσε:

—'Εστω!... 'Ας συλληφθ ή!... 'Επιθέψτε μάλιστα έσεις, τήν έκτέλεσι τής σχετικής διαταγής μου... 'Αλλά, εκαιρός παντί πράγματι!... 'Η σύλληψις τού μαρκησιού νά γίν η μετά τό τέλος τής παραστάσεως... Μπορεί ή άπέλπισια τής άγαπημένης του νά θλάψ η τήν ώρα α τής φωνής!... Κι' εγώ έννοώ ν' άκούσω τό μελόδραμα, ως τήν τελευταία πρέξι του!

Και θγάζοντας ύστερα τό σημειωματάριο του, έγραψε μία αύτομη διαταγή συλληψης τού μαρκησιού, έσκισε τό φύλλο και τόδωσε στον άνυπόμονο Σάν-Πέτρο.

Με άσυγκράτη αγάλλιασι έκείνος, πήρε τήν τόσο ποθητή διαταγή και τήν έβαλε στην τσέπη του. 'Επειτα, ύποκλήθηκε θεαθεία, μουρμούρισε άλλη μία φορά μερικές χαμερπούς κολακειαφρισεις στον ύπασιπτή κι' άνασήκωσε ύστερα τό κορμί του γιά νά φύγ η.

—'Αλλά τί στιγμή εκείνη, τό θλέμμα του έπιασε—έντελώς τυχαία—στην άντικρινή σειρά των θεωρείων τού θεάτρου. Και μοιραία, προσηλώθηκε σ' ένα θεωρείο άποκλειστικά, στα θεωρείο δηλαδή τού κόμητος Μοντεχρήστου...

Κ' είπε τή γυναίκα και τό παιδάκι τού κόμητος άδιεφόρους... 'Αλλά είδε και τόν άνδρα, τόν κόμητα, θρόνον, χλωμόν, νάχη

—'Εξοχώτατε, έχω νά σας καταγγείλω έναν επικίνδυνο πρόδοτη...

προσπληόμενα τά φλογερά του θλέμματα άπάνω του!

Φριχτή όσπασι άγωνίας και τρώου, παραμόρφωσε τότε τό ύπαιclo πρόσωπο τού Σάν-Πέτρο... "Ένατικα, φοβιμένα, έφερε τό χέρι του στό πρόσωπο του, θήθεν για να χαϊδέψη τό μουστάκι του, πραγματικά όμως για να κρυφθή, για να μην άναγνωριση άπ' τόν άντικρυνό του, άπ' τόν φοβερό—γιατί, άραγε;—έξέλιγε κόμητα!

Έθδλεγε κανένας, ότι αυτός ό Σάν-Πέτρο, ό όποιος άναγνώριζε—ή τού αιναιτόν ότι άναγνώριζε—τό μουτηριώδες εκείνου πρόσωπο τού άντικρυνού θεωρου, δοκίμαζε φριχτή ταραχή και μόνο στό σκέψη, ότι πιθανόν κι' εκείνος να τόν είχε επίσης άναγνώρισει...

—"Όχι!... "Όχι!... Είνε άδύνατον αυτό! μουρμούριζε ό Σάν-Πέτρο με άγωνία, γυρισμένα πρós τά πλάγια και λοξοκιντάζοντας κρυφά τόν κόμητα. Είνε άδύνατον να είνε Έκείνος ε!... Κ' είνε άδύνατον, να μ' έχη άναγνωρίσει ποίος είνε!... Είνε άδύνατον να θρισκεται σήμερα άνθρωπος στόν κόσμο, ό όποιος να ξέρη ποίος ήμου και πός λεγόμενου άλλοτε!

Είχε άπορηθήκη τώρα στό θάθος τού θεωρού, προσπαθώντας να κρυφθή καλύτερα. Και σκόβοντας κατόπιν στό αύτι ένός άπ' τούς άλλους άξιωματικούς τής συντροφιάς τού ύπασπιστού, ρώτησε χαμηλόφωνα:

—Μήπως ξέρετε ποίος είνε ό μαυροντυμένος εκείνος κύριος, τού άντικρυνού μας θεωρου ;...

—Προσωπικός, όχι! άποκρίθηκε ό άξιωματικός. Ξέρω όμως τά έξής: "Ότι ήρθε πρό όλίγων ήμερών άπ' τό βασιλείο τής Νεαπόλεως, έφωδιασμένος με τίς θερμότερες συστάσεις πρós τόν "Αντιβασιλέα—στρατάρχη μας... "Η συστάσεις αυτές προέρχονται άπ' τόν βασιλέα τής Νεαπόλεως, ό όποιος είνε στενός φίλος τού κυρίου αυτού!...

—Τ' όνομά του;... Τό ξέρετε τ' όνομά του; δέκομε άγωνιώνας, ό Σάν-Πέτρο.

—Ναι!... Λέγεται κόμης Μοντερήςτος... Είνε μάλιστα κάτοχος κολοσσιαίας, άυτολόγισης περιουσίας... "Η κόμησα συζύγος του, μιά άπ' τίς πιό θαυμάσιες καλλονές που έτυχε να δω ώς τώρα, είνε "Ελληνικής καταγωγής και πρότυπον έναρέτου συζύγου... Τό άλλο, είνε τό παιδάκι τους!... Αυτό είνε όσα ξέρω, φίλτατε κόμη Σάν-Πέτρο!... Σας φτάνουν;

—Εύχαριστώ! μουρμούρισε ό κόμης, τρίζοντας τά δόντια του άπό κρυφό τρώμο και μόν προσέγοντας στή τελευταία ειρωνική φράση τού Αυστριακού άξιωματικού.

Και μέσα του ύστερα, πιό χλωμός άκόμη, πρόσθεσε:

—Δέν γελάστικα, δυστυχώς... "Εκείνος είνε... "Ω, πάντοτε εκείνος είνε, που θγαίνει διαρκώς μπροστά μου σαν θυκόλακας!... Μά τη φορά αύτή, τό μίσος μου πρέπει να τόν γυψήση... Τη φορά αύτή πρέπει να φανώ έγώ ό δυνατώτερος!... Κι' έχει και παιδί!...

Έανόσκυμε στόν άξιωματικό, Κύριος οδε άπό ποιά καταθόνα σκέψη σπρωγμένος και ρώτησε χαμηλόφωνα:

—Τό όνομα Μοντερήςτος είνε "Ιταλικό, όμως!... Ξέρουν τουλάχιστον ή σχετικώς ύπηρεσίες, ποιά είνε τά πολιτικά φρονιμάτά του;

—"Ω, τί φιλόποπος που είστε, κύριε Σάν-Πέτρο! άποκρίθηκε με φανερή ένόγλησι τώρα, ό άξιωματικός Τελοσπάντων, θα σας πιά τό έξής κι' αυτό πιστεύω να σας ικανοποίηση: "Ο κύριος κόμης Μοντερήςτος, έστειλε σήμερα τό πρωτό έπισκεπτηρίδι του και τί συστατικές έπιστολές του στόν "Αντιβασιλέα μας... Και τού άνηγαίλει συγχρόνως, ότι μετά τρείς ήμέρες θα τόν έπισκεφθή!

—"Α! Έκανε άπλώδ ό Σάν-Πέτρο.

Και μέσα του, άφάνταστα τραυμαγμένος, πρόσθεσε:

—Διάβολε!... "Ο Μοντερήςτος, στόν Αυστριακό "Αντιβασιλέα!... "Ο Μοντερήςτος στόν παινούχορο στρατάρχη Ραδέτακι!... Τέ σκοπό άραγε νάχη ή έπισκεψη του;... Και ποίος θα τολμήσει, ποίος θα μπόρεση να θέξη έναν στενό φίλο βασιλέων κι' αντιβασιλέων, όπως είνε ό Μοντερήςτος; "Εκείνη τη στιγμή, και πριν άκόμη άρχήση ή τρίτη πράξις τού

μελοδράματος, ένας έκτακτος άγγελιαφόρος τού στρατάρχου μπήκε θιαστικά στό θεωρείο:

—Κύριε ύπασπιστά! άνέφερε, χαϊρετώντας σε στάσι προσοχής. "Η έκλαμπρότης του ό αντιβασιλείου, σας ζητάει άμέσως στή άνάκτορα μαζί με τήν άκολουθία σας!

—Τι να συμβαίνει, άραγε; μουρμούρισε, δυσαρεστημένος ό ύπασπιστής.

Πιστός τηρητής τής πειθαρχίας όμως, τόσο αυτός όσο κι' ό άλλο συντροφίος του άξιωματικού, σηκώθηκαν άμέσως κι' έφυγαν. "Ωστόσο, δέν έπαισαν θέβαινα και να θλασθημού μέσα τους, έξέ αίτίας τής έπειγούσης αύτής προσκλήσεως, ή όποία τους στερούσε τό θέληγτρο τής τριτης πράξεως τού μελοδράματος και τής ύπερχους φωνής τής Λουκιόλας.

Δέν είχαν όμως άπομακρυνθή και πολύ άπ' τό θέατρο, οι άξιωματικοί εκείνοι, έταν να θέελλα ένθουσιασμού έξοπασε μέσα στην αίθουσα: "Η Λουκιόλα, με τό άνοιγμα τής σκηνής, άντι να τραγουδήση τόν ρόλο της, προχώρησε σιωπηλή και προσήλωσε τό θλέμμα της στό θεωρείο τού Μοντερήςτος.

"Εκείνος σηκώθηκε όρθός. Κι' ένώ όλοι οι θεαταί—άνατριχιασμένοι άπό συγκίνηση και προσδοκία—λαχάνιαζαν όρθοι κι' αύτοί, ό κόμης έγγυε στή Λουκιόλα μ' έκφραστική και συνθηματική χειρονομία!...

— Ζήτω ή "Ιταλία! ξεφώνισε τότε ή πρωταγωνίστρια, άπρোকάλυπτα πειά.

Κι' άνεμιζοντας μιά τρίχρωμη ταινία, θγαλμένη άπ' τή μέση της, τένωσε μ' ένθουσιασμό τό λυγερό της σώμα κι' άρχισε να ψάλλη ήχηρά και μελωδικά τόν "Εθνικό "Υμνο τής "Ιταλίας!

Πανζουρλισμός πατριωτικής συγκινήσεως, ζητωκραυγών και χειροκροτημάτων, έπεκράτησε τότε στην αίθουσα. Οι θεαταί άρμησαν στή σκηνή, άρπάζαν στό χέριά τήν ένθουσιώδη καλλιτέχνηα και τήν έφεραν ώς έξω στό άμάξι της.

"Υστερα ξεχούθηκαν στους δρόμους, ξετρελλαμένοι άπό έπαναστατικό μένος, ούρλιάζοντας άφοβα και με λύσσα:

—Κάτω ή Αυστρία!... Διώξτε μου στους Αυστριακούς!... Ζήτω ή "Ιταλία!

Ε.
ΟΠΟΥ Ο ΣΑΝ-ΠΕΤΡΟ ΚΕΡΔΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΠΑΡΤΙΔΑ

Αυτός ήταν ό θόρυβος κ' ή ένθουσιαστική όχλοση, τήν όποία άκουσαν οι Αυστριακοί άξιωματικοί που θρισκόντουσαν στό "καθηλείο—χαρτοπαίγνιο τής κυρίας Μπαρτέλλι.

Είπαμε λοιπόν σε προηγούμενες σελίδες, πόσο παραξενεύτηκαν οι άξιωματικοί αυτοί. Κ' είδαμε επίσης, πώς θγήκαν τρεχάτοι όλοι στην έξώπορτα—μ' έπικεφαλής τόν λοχαγό "Ερμαν φόν Κρυσσασάτιν—για ν' άντιληφθούν καλύτερα τί συνέβαινε...

Αυτό που άντίκρυσαν, ξεπερνούσε κάθε όριο περιγραφής: "Ο όρόμος μπροστά τους άσφυκτιόσε άπό έξαλλο πλήθος, τό όποιο πολλαπλασιάζόταν διαρκώς άπό άλλες μάζες λαού που κατέφθαναν, έντωματά, άπ' όλα τά σημεία τής πόλεως.

Στό μέσον τού δρόμου, προχωρούσε με δυσκολία τό άμάξι τής Λουκιόλας, όλοσκέπαστο με ταινίες και τρίχρωμες σημαίες τής "Ιταλίας και τό όποιο έορηναν με τά χέρια τους έκατοντάδες έναμαγμένους νεαρόν σπουδαστών...

—Κύριοι, άς πέσουμε μέσα σ' αυτό τό σκυλόγυ! φώναξε τότε θγανακτισμένος ό λοχαγός "Ερμαν φόν Κρυσσασάτιν. "Ας τό διαλύσουμε με τά σπαθιά μας!... "Όσο για τί Λουκιόλα, αύτή θα θε κοιμηθή στό φρούριο άπόψε!

—Εμπρός!... Απάνω τους! ούρλιάζαν κι' οι άλλοι Αυστριακοί άξιωματικοί, τραβώντας τά σπαθιά τους.

"Ο μαρκήσιος Τζιόρτζιο "Ασλίττα, ό όποιος έλλαξε κρυφές συνθηματικές λέξεις με τόν άπότοπρωτο ταγματάρχη Μπαρτολόμιο, τό στιγμή εκείνη, άκουσε τά λόγια τού λοχαγού "Ερμαν. Με ταχύτητα άδρακταία τότε, πήδησε έναντιόν του, τόν άρπάξε άπ' τό λαϊμό, και μούγκρισε:

—"Αθλιε!... Σε προειδοποίη, ότι θα σε σκοτώσω, αν άγγίξης και μιά τρίχα τών μαλλιών τής Λουκιόλας!... ("Ακολουθεί)

Λουκιόλα